

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0161/2014

6.3.2014

RAPORT

Poliitikavaldkondade arengusidusust käsitlev Euroopa Liidu 2013. aasta aruanne
(2013/2058(INI))

Arengukomisjon

Raportöör: Charles Goerens

PR_INI

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	8
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	9

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva Euroopa Liidu 2013. aasta aruande kohta (2013/2058(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni Euroopa Liidu arengupoliitika küsimuses tehtud ühisavalduse „Euroopa konsensus”¹ artikleid 9 ja 35,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208, milles kinnitatakse taas, et liit peab võtma arengukoostöö eesmärgi arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid,
  - võttes arvesse nõukogu järjestikuseid järeldusi, komisjoni kahe aasta tagant esitatavaid aruandeid ja Euroopa Parlamendi resolutsioone poliitikavaldkondade arengusidususe kohta, eriti 25. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu 2011. aasta aruande teemal poliitikavaldkondade arengusidususe kohta²,
  - võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti, mis käsitleb ELi tegevuskava soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta arengukoostöös aastatel 2010–2015 (SEC(2010)0265), ning nõukogu 14. juuni 2010. aasta järeldusi aastatuhande arengueesmärkide kohta, milles toetatakse asjaomast ELi tegevuskava,
  - võttes arvesse komisjoni töödokumenti poliitikavaldkondade arengusidususe kohta 2013. aastal (SWD(2013)0456),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
  - võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A7-0161/2014),
- A. arvestades, et 2012. aastal vastu võetud inimõigusi ja demokraatiat käsitlevas ELi strateegilises raamistikus ja tegevuskavas märgitakse, et EL edendab inimõigusi eranditult kõigis oma välispoliitika valdkondades;
- B. arvestades, et üksnes solidaarsusel põhineva Euroopa nägemusega, milles ei vastandata liidusisest vaesust väljaspool liidu piire olemasolevale vaesusele, on võimalik ületada liidu eri poliitikavaldkondade vahelised huvide konfliktid ja viia poliitikavaldkonnad vastavusse arengunõuetega;
- C. arvestades, et poliitikavaldkondade arengusidusust käsitletakse nüüdsest kohustusena ning tervikliku poliitika vahendi ja protsessina, mille eesmärk on integreerida arengu eri tahud kõikidesse poliitika kujundamise etappidesse;

---

¹ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0399.

- D. arvestades, et kuna kõigil liidu poliitikavaldkondadel on välismõju, tuleb poliitikavaldkonnad välja töötada nii, et need vastaksid arengumaade pikaajalistele vajadustele vaesuse vastu võitlemise, sotsiaalkindlustuse ja inimväärse sissetuleku kindlustamise ning põhiliste inimõiguste, aga ka majanduslike ja keskkonnaalaste õiguste tagamise osas;
- E. arvestades, et poliitikavaldkondade arengusidususe aluspõhimõttena tuleb tunnustada riigi või piirkonna õigust kujundada demokraatlikult poliitikavaldkondi, prioriteete ja strateegiaid elanikkonnale elatusvahendite tagamiseks;
- F. arvestades, et liit peab poliitikavaldkondade arengusidususe edendamisel võtma tõelise juhtrolli;
- G. arvestades, et praeguses Euroopa arenguraamistikus puuduvad tõhusad mehhanismid, mis aitaksid liidu poliitikast tulenevaid ebakõlasid ära hoida või kõrvaldada;
- H. arvestades, et Euroopa Parlament on teinud küll edusamme arengule suurt mõju avaldavate poliitikavaldkondade üle järelevalve teostamisel, kuid optimaalse sidususe tagamiseks ja teatavate ebakõlade vältimiseks on veel palju teha, enne kui Euroopa Parlament saab talle määratud institutsioonilist rolli täiel määral täita;
- I. arvestades, et 2015. aasta järgsel ajal peab poliitikavaldkondade arengusidususe toetuma ühisele, kuid eristatud vastutusele keskenduvale tegevusele, mis soodustab kaasavat poliitilist dialoogi;
- J. arvestades OECD riikide kogemustest ja eelkõige OECD sekretariaadi alluvusse kuuluva poliitikavaldkondade arengusidususe üksuse tööst saadud õppetunde;
- K. arvestades, et ELi liikmesriikide arengupoliitikate ja abiprogrammide koordineerimine on poliitikavaldkondade arengusidususe kava oluline osa; arvestades, et hinnangute kohaselt saaks igal aastal tehingukuludelt säästa kuni 800 miljonit eurot, kui EL ja liikmesriigid koondaksid oma abialased jõupingutused väiksemale arvule riikidele ja meetmetele;
- L. arvestades, et ELi arengupoliitika tõhususele on takistuseks killustumine ning abipoliitika ja -programmide dubleerimine liikmesriikides; arvestades, et paremini kooskõlastatud ELi tasandi lähenemisviis vähendaks halduskoormust ja seonduvaid kulusid;
- M. arvestades, et 12. veebruaril 2014. aastal avaldatud ÜRO Rahvastikufondi aruandes „2014. aasta järgset rahvastiku ja arengu teemalist rahvusvahelist konverentsi käsitlev ülemaailmne aruanne” („ICPD Beyond 2014 Global Report”) rõhutatakse, et vägivalda kogeivate naiste ja noorte kaitse peab olema rahvusvahelise arengukava prioriteet;

Poliitikavaldkondade arengusidususe elluviimine

1. teeb ettepaneku luua poliitikavaldkondade arengusidususe tagamiseks Euroopa Komisjoni presidendi juhitud vahekohtumehhanism ning pakub välja, et liidu eri poliitikavaldkondade vastuolude korral oleks komisjoni presidendi ülesanne võtta täielik poliitiline vastutus üldsuuniste kujundamisel ning teha otsus lähtuvalt liidu poolt poliitikavaldkondade arengusidususe küsimuses võetud kohustustest; on seisukohal, et

pärast probleemide väljaselgitamise etappi võiks kaaluda otsuste tegemise korra reformimist komisjoni talitustes ja talituste vahelise koostöö puhul;

2. kutsub Euroopa Liitu, liikmesriike ja nende partnerasutusi üles tagama, et uus 2015. aasta järgne raamistik hõlmaks poliitikavaldkondade arengusidususe eesmärki, mis võimaldaks töötada välja usaldusväärsed näitajad rahastajate ja partnerriikide edusammude mõõtmiseks ning hinnata eri poliitikavaldkondade mõju arengule, vaadates eelkõige põhiküsimusi, nagu rahvastikukasv, ülemaailmne toiduga kindlustatus, ebaseaduslikud rahavood, ränne, kliimamuutused ja roheline majanduskasv, läbi poliitikavaldkondade arengusidususe prisma;
3. tuletab meelde, kui oluline on Euroopa välisteenistuse roll poliitikavaldkondade arengusidususe rakendamisel, eelkõige ELi delegatsioonide roll järelevalve teostamisel ja vaatlemisel ning sidusrühmade ja partnerriikidega konsulteerimise ja nendega peetava dialoogi hõlbustamises, et hinnata ELi poliitika mõju arenguriikides; rõhutab, et vaja on ulatuslikumat arutelu kõikide asjaomaste sidusrühmadega, nagu valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid;
4. peab kahetsusväärseks, et komisjoni esitatud dokument SWD(2013)0456 on kõigest töödokument, mille puhul erinevalt 2011. aasta töödokumendi järel algselt kavandatud teatisest ei ole nõutav volinike kolleegiumi heakskiit, ning peab seda paradoksaalseks teksti puhul, mis käsitleb niivõrd poliitilist valdkonda nagu seda on poliitikavaldkondade arengusidususe;
5. palub, et komisjon täidaks jätkuvalt oma kohustust arengu- ja inimõiguste valdkonnas ning tuletab talle meelde tema rolli liidu poliitikavaldkondadele tõuke andmise ja nende kooskõlastamise alal; on arvamusel, et komisjon peaks aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks ja võetud kohustuste täitmiseks aktiivselt edendama ühtset ja kaasaegset nägemust inimarengust;
6. palub komisjonil tellida korrapäraselt peamiste poliitikavaldkondade arengualase mõju sõltumatuid järelhindamisi, nagu nõukogu on taotlenud; rõhutab vajadust parandada komisjoni mõjuhindamissüsteemi, tehes poliitikavaldkondade arengusidususe selle eraldiseisvaks osaks ning tagades, et areng muutub analüüsi neljandaks keskseks aspektiks lisaks majanduslikule, sotsiaalsele ja keskkonnavalasele mõjule;
7. rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidususe kaasamiseks eri poliitikavaldkondadesse tuleb välja töötada tõeliselt hariv meetod, kuna harimine on Euroopa arenguaasta 2015 raames Euroopa kodanike teadlikkuse suurendamise põhivahend; palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel näha arenguga mitteseotud talituste töötajatele ette erikoolitus poliitikavaldkondade arengusidususe ja arengualase mõju valdkonnas;
8. kinnitab, et 2015. aasta järgseks ajaks tuleb ametisse nimetada arengukava valdkonna alaline raportöör, kes peaks samuti jälgima, et poliitikavaldkondade arengusidusust võetakse nõuetekohaselt arvesse;
9. rõhutab, et Euroopa Parlament võiks poliitikavaldkondade arengusidususe edendamisel täita tähtsat rolli, seades selle küsimuse parlamendi tegevuskavas esmatähtsale kohale, korraldades tihedamini komisjonide ja parlamentide vahel toimuvaid poliitikavaldkondade

arengusidususe teemalisi koosolekuid, edendades selleteemalist dialoogi partnerriikidega ning soodustades arvamuste vahetust kodanikuühiskonnaga; tuletab meelde, et iga-aastased liikmesriikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi vahelised struktureeritud kohtumised on oluline võimalus tõhustada poliitikavaldkondade arengusidusust ja kooskõlastamist;

10. rõhutab, et liidus tuleb luua sõltumatu mehhanism liidu poliitikast mõjutatud kodanike või kogukondade esitatavate kaebuste vastuvõtmiseks ja ametlikuks läbivaatamiseks;
11. rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidususega tuleb tagada kodanikuühiskonna, sh naisühenduste aktiivne osalemine, naiste mõjuvõimu suurendamine otsuste tegemise protsessis ja soolise võrdõiguslikkuse ekspertide täielik kaasatus;

Prioriteetsed tegevusvaldkonnad

12. nõuab, et rändevoogude juhtimine oleks kooskõlas ELi ja partnerriikide arengupoliitikaga; on arvamusel, et see eeldab strateegiat, milles käsitletakse poliitilisi, sotsiaal-majanduslikke ja kultuurilisi olusid ning mille eemärk on elavdada liidu suhteid oma vahetute naabritega; rõhutab, kui oluline on tegeleda koostöös päritolu- ja transiitriikidega rändajate ühiskonda ja tööellu integreerimise ja kodakondsusküsimustega;
13. rõhutab, et kaubandus ja areng ei ole alati täielikus kooskõlas; on arvamusel, et arengumaad peaksid oma turgusid avama valikuliselt; rõhutab, kui tähtis on erasektori sotsiaalne ja keskkonnaalane vastutus, ning on seisukohal, et kaubanduse liberaliseerimisel ei tohi unustada sotsiaalseid ja keskkonnatingimusi, nagu ILO standardid; tuletab meelde, et sellekohased viited tuleb sotsiaalse ja keskkonnaalase dumpingu vältimiseks lisada WTO lepingutesse;
14. tuletab sellega seoses meelde, et nimetatud standardite lepingutesse lisamise hind ei ole kaugeltki võrreldav mõjuga, mida avaldab standardite mittejärgimine sotsiaalkaitsele, inimeste tervisele ja keskmisele elueale;
15. tunneb heameelt, et EL tunnustab väikepõllumajandustootjate rolli nälja vastu võitlemisel ning nõuab, et süstemaatiliselt hinnataks ELi põllumajandus-, kaubandus- ja energiapoliitika, sh ELi biokütusepoliitika mõju, mis võib olla arengumaadele kahjulik;
16. kordab uuesti, et tuleb pöörata suuremat tähelepanu ELi kliimamuutuste alaste poliitikameetmete ja arengueesmärkide sünergilise toime optimeerimisele, eelkõige pidades silmas kasutatavaid vahendeid ja kaudset positiivset mõju arengule ja/või kliimamuutuste leevendamisele;
17. on seisukohal, et kliimamuutuste probleemiga tuleb tegeleda struktuurireformide kaudu ning nõuab kliimamuutustega seotud ohtude süstemaatilist hindamist kõikides poliitika kujundamise ja otsustusprotsessi aspektides, sealhulgas kaubanduse, põllumajanduse toiduga kindlustatuse valdkonnas; nõuab, et nimetatud hindamise tulemusi kasutatakse arengukoostöö rahastamisvahendi (2014–2020) raames selgete ja ühtsete riiklike ja piirkondlike strateegiadokumentide koostamiseks;
18. tunnustab asjaolu, et pööratakse tähelepanu poliitikavaldkondade arengusidususe eri

tahkudele, ent on ühtlasi arvamusel, et EL peaks võtma konkreetseid meetmeid maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemiseks ja maksuparadiiside probleemi lahendamiseks; kutsub komisjoni üles lisama tooraineid käsitleva algatuse rakendamise aastaaruandesse ka teabe uute lepingute, programmide ja algatuste mõju kohta ressursirikastes arenguriikides;

19. tunnistab, et EL kannab suurt vastutust selle eest, et tema kalandusettevõtete tegevus nii liidu vetes kui ka neist väljaspool põhineks samadel ökoloogilise ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse ning läbipaistvuse standarditel; märgib, et selline sidusus eeldab kooskõlastamist nii komisjonis endas kui ka komisjoni ja eri liikmesriikide valitsuste vahel;
20. rõhutab, et liidu kalanduskokkulepped kolmandate riikide ja eriti arengumaadega peavad olema eelkõige vahenditeks, millega tugevdatakse liidu partnerlussuhteid arengumaadega ja edendatakse säästlikku kalapüüki ning mis aitavad kõnealustel riikidel oma majandust välja arendada;
21. tuletab eelkõige meelde, et ta on otsustanud vältida suuremahuliste energiataristute rahastamist, kui neil on negatiivne sotsiaalne ja keskkonnamõju;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Poliitikavaldkondade arengusidususest on saanud terviklik poliitika vahend.

Vahendi eesmärk on ennetada liidu poliitikast tulenevaid ebakõlasid ja hoida sellega ära negatiivne mõju arengumaadele.

Kuigi Schnieber-Jastrami eelmise aasta raport (2012/2063(INI)) oli äärmiselt põhjalik ja seda saab kasutada suunisena, soovib raportöör pöörata ennekõike tähelepanu sobivale meetodile ja mehhanismidele, mille abil kindlustada optimaalne sidusus teatavate ebakõlade vältimiseks.

Raportis esitatud peamised soovitusel on järgmised:

- Euroopa Komisjoni presidendile usaldatud vahekohtumehhanism, mille raames oleks komisjoni presidendi ülesanne teha otsus lähtuvalt liidu poolt poliitikavaldkondade arengusidususe küsimuses võetud kohustustest (lõige 1);
- Euroopa Parlament võiks poliitikavaldkondade arengusidususe edendamisel täita tähtsat rolli (lõige 7);
- vaja on luua sõltumatu mehhanism liidu poliitikast mõjutatud kodanike või kogukondade esitatud kaebuste vastuvõtmiseks ja ametlikuks läbivaatamiseks (lõige 8).

Raportöör peab kahetsusväärseks, et komisjon esitas esialgu kavandatud teatise asemel lihtsalt töödokumendi.

Olukord on veelgi kahetsusväärsem seetõttu, et töödokumendi puhul ei ole nõutav volinike kolleegiumi heakskiit, kuigi tegu on poliitiliselt äärmiselt olulise ettepanekuga.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	3.3.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 15 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Ricardo Cortés Lastra, Véronique De Keyser, Eva Joly, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Michèle Striffler, Ivo Vajgl
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Kriton Arsenis, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Isabella Lövin, Csaba Óry, Judith Sargentini, Horst Schnellhardt